

Checklista för planering och redovisning av avfallshantering i detaljplaner

Version 1, 2026-03-23

Tillsammans för världens
mest hållbara stad

STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Innehåll

1. Inledning	2
2. Utgångspunkter för planering av avfallshantering	2
2.1. Styrande dokument.....	2
2.2. Parametrar att ta hänsyn till	2
2.3. Avfallsfraktioner som planeringen bör omfatta	3
3. Avfallsfrågor som ska redovisas	3
3.1. Grundnivå – avfalls-PM.....	3
3.2. Utökad nivå – avfallsutredning	4
3.2.1. Generellt.....	4
3.2.2. Användarperspektiv.....	4
3.2.3. Arbetsmiljö	4
3.2.4. Trafik och angöring för avfallsfordon.....	4
3.2.5. Förebyggande av avfall	4
4. Uppföljning av avfallshanteringen i detaljplan	5

1. Inledning

Denna checklista är ett stöd för byggaktörer vid planering och utformning av avfallshantering i nya eller ombyggda områden. Den beskriver vilka frågor och parametrar som behöver analyseras och redovisas under planeringsskedet. Checklistan ska ligga till grund för en avfallsutredning eller ett avfalls-PM som tas fram inför samråd i detaljplaneprocessen. Omfattning på redovisning av avfallshantering beror på typ av och storlek på projekt. Vid framtagande av detaljplan är det Stockholm Vatten och Avfall som tillsammans med stadsbyggnadskontoret gör bedömningen avseende hur omfattande redovisning som krävs. Stadsbyggnadskontoret informerar byggaktören om detta under detaljplaneprocessen.

2. Utgångspunkter för planering av avfallshantering

2.1. Styrande dokument

Planeringen ska utgå från gällande lagstiftning samt Stockholms stads styrande dokument, bland annat:

- Stockholm Vatten och Avfalls riktlinjer *Projektera och bygg för god avfallshantering*.
- Stockholms stads *avfallsplan*, som anger strategier, mål och åtgärder för kommunens långsiktiga arbete inom avfallsområdet.
- Lokala *avfallsföreskrifter* för Stockholms stad.
- *Avfallstaxan*, där tillgängliga insamlingsystem och abonnemangstyper framgår.
- *ABVA – Allmänna bestämmelser för vatten- och avloppsanläggningen i Stockholm och Huddinge* samt Stockholm Vatten och Avfalls *Riktlinjer för avloppsvatten från industrier och andra verksamheter*. I dessa anges krav för fettavskiljare för verksamheter.
- [Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024–2029](#).

2.2. Parametrar att ta hänsyn till

Vid planering av avfallshantering finns det flera parametrar som bör eftersträvas, och där avvägningar ibland kan behöva göras mellan de olika parametrarna. Det är exempelvis:

- System som ger en miljösmart hantering och gör det enkelt att göra rätt.
- God åtkomlighet och tillgänglighet för avfallslämnarna.
- Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.
- God arbetsmiljö för hämtpersonal, där manuell hantering undviks i möjligaste mån.
- System som är säkra och trygga för både avfallslämnare, hämtpersonal och tredje man.
- God trafiksäkerhet, t ex kopplat till gång- och cykelbanor och säkra angöringsmöjligheter.
- Hänsyn till närmiljön såsom t ex buller, lukt och trafikmängd, både vid val av system och vid placering av angöringsplatser. Vid placering av tömningsplats för fettavskiljare bör hänsyn tas både till lukt och buller.
- Hänsyn till avfallshantering i angränsande områden för att minska antal transporter och bidra till enhetlig gestaltning.
- System som är kostnadseffektiva vid anläggande och drift.
- Utformning av anordningar och avfallsutrymmen med hänsyn till arbetsmiljökrav.
- Brandsäkerhet.

2.3. Avfallsfraktioner som planeringen bör omfatta

Avfallsfraktioner där det finns krav på fastighetsnära insamling är:

- matavfall
- förpackningar som utgörs av papper, plast, metall och färgat respektive ofärgat glas
- restavfall
- grovavfall (ej från en- och tvåbostadshus)

Avfallsfraktioner där det inte finns krav på fastighetsnära insamling (FNI), men där FNI är en fördel sett till bl.a. service för de boende och renhet i övriga fraktioner är:

- skrymmande förpackningar
- tidningar/returpapper
- elavfall (småelektronik, ljuskällor, batterier)

Hantering av verksamhetsavfall som inte faller under kommunalt ansvar (t ex förpackningar från verksamheter) bör också ingå i planeringen. Stockholm Vatten och Avfall granskar inte denna del, men för att undgå kostsamma och trafikdrivande lösningar i ett senare skede bör även dessa avfallsslag tas med i den tidiga planeringen.

3. Avfallsfrågor som ska redovisas

Nedan beskrivs vad ett avfalls-PM eller en avfallsutredning bör innehålla. Bedömning avseende vilka punkter som är relevanta att utreda behöver göras för respektive projekt. Omfattning på avfallsutredning/PM avgörs av projektets storlek, förutsättningar och komplexitet. En bedömning från fall till fall är därför nödvändig. Stockholm Vatten och Avfall hjälper stadsbyggnadskontoret att göra denna bedömning och stadsbyggnadskontoret informerar byggaktör.

3.1. Grundnivå – avfalls-PM

De punkter som byggaktören alltid behöver redovisa inför en detaljplan, oavsett projektets storlek är:

- antal bostäder samt antal och typ av verksamheter
- planerat insamlingssystem för respektive avfallsfraktion (se avsnitt 2.3) inklusive
  - uppskattad avfallsmängd¹
  - bedömning av dimensionering/ytbehov
  - redovisning av vilken hämtfrekvens² som beräkningarna utgår från
  - resonemang kring varför dessa system har valts
- placering av anordningar och avfallsutrymmen (redovisas på planskiss)
- placering av angöringsplatser för hämtfordon (redovisas på planskiss)
- om angöring kommer ske på allmän platsmark ska avfallsanordningar och avfallsutrymmen placeras anpassat till dessa förutsättningar
- behov av fettavskiljare inklusive placering av tömningskoppling och angöringsplats (redovisas på planskiss)

Det kan vara en fördel att även se över punkterna under "utökad nivå" under projektets gång för att få till en så välfungerande avfallshantering som möjligt.

---

¹ För senaste schablonvärden för avfallsmängder hänvisas till Avfall Sveriges hemsida och beräkningsverktyg

² Hämtfrekvensen ska baseras på de hämtningsintervall som anges i avfallstaxan. I *Projektera och bygg för god avfallshantering* finns rekommenderad hämtfrekvens vid nybyggnation.

3.2. Utökad nivå – avfallsutredning

När projekt är större eller mer komplexa behöver avfallslösningarna utredas och planeras på en mer detaljerad nivå. En bristfällig planering kan medföra kostsamma ändringar i ett senare skede.

Utöver de grundläggande punkterna i avsnitt 3.1 så bör byggaktören utreda och redovisa även följande.

Generellt

- resonemang kring valet av insamlingsystem
- klimatanpassning, t ex hänsyn till höga temperaturer eller översvämningsrisk vid placering av insamlingsbehållare
- hantering av verksamhetsavfall som inte faller under kommunalt ansvar

Användarperspektiv

- avstånd för boende och verksamheter till insamlingspunkter, för samtliga avfallsfraktioner
- tillgänglighetsaspekter
- säkerhets- och trygghetsaspekter, med särskilt fokus på barn- och äldreperspektiv

Arbetsmiljö

- dragväg för kärl och/eller fettavskiljarslang (inkl. markbeläggning, lutning etc.)³

Trafik och angöring för avfallsfordon

- trafiksäkerhet och framkomlighet⁴
  - tänkta körvägar för avfallsfordon inom området
  - vändmöjligheter för avfallsfordon, där det behövs
  - körspårsanalyser vid behov
  - behov av körning och angöring på gångfartsområde, torg, kajer och gågator
  - säkerhet för oskyddade trafikanter
  - säkerhet vid förskolor, skolor, äldreboenden, busshållplatser etc.
  - säkerhet vid gång- och cykelbanor
- ungefärligt antal avfallstransporter⁵, t.ex. per vecka eller månad

Förebyggande av avfall

- planerade åtgärder för att förebygga avfall och minimera avfallsmängder
- återbruksmöjligheter och delningstjänster samt ytor för detta

---

^{3, 4} Utifrån underlag från staden där det sker på allmän platsmark

⁵ Baserat på de hämtningsintervall som anges i avfallstaxan och med antagande om att varje fraktion hämtas med separat fordon.

4. Uppföljning av avfallshanteringen i detaljplan

Stockholm Vatten och Avfall granskar hur avfallshanteringen planeras under detaljplanens samråd och granskning. Stadsbyggnadskontoret tillhandahåller nödvändigt material mottaget från byggaktör. Granskning görs även av exploateringskontoret och trafikkontoret som tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall bedömer den planerade avfallshanteringen och trafiklösningar.

Beskrivningen av avfallshanteringen bör hållas uppdaterad under projektets gång. Förändringar av exempelvis trafiklösningar eller antal hushåll kan få konsekvenser för de planerade avfallslösningarna.

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,4 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall
Tel 08-522 120 00
kund@svoa.se
www.svoa.se

En del av Stockholms stad